

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2642

6 Οκτωβρίου 2014

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 35829

Περιεχόμενο, δομή, τρόπος υποβολής, όργανα σύνταξης, ελέγχου και αξιολόγησης, διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) β' βαθμού για την περίοδο 2014-2019.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 2 του άρθρου 268 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».

2. Την αριθμ. 74754/2010 (ΦΕΚ Β' 2043/30.11.2010) υπουργική απόφαση «Περιεχόμενο, δομή, τρόπος υποβολής, όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) β' βαθμού».

3. Τις διατάξεις του Ν. 4269/2014 (ΦΕΚ Α' 142/28.6.2014) «Χωροταξική και Πολεοδομική μεταρρύθμιση - Βιώσιμη Ανάπτυξη».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ/τος 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98/22.4.2005).

5. Το Π.Δ. 65/2011 (ΦΕΚ Α' 147/27.6.2011), «Διάσπαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στα Υπουργεία α) Εσωτερικών και β) Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

6. Το Π.Δ. 89/2014 (ΦΕΚ Α' 134/10.6.2014) «Διορισμός, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

7. Την αριθμ. 490/2014 (ΦΕΚ Β' 2110 /1.8.2014) «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, Θεόφιλου Λεονταρίδη».

8. Τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. γ. της αριθμ. 32797/2013 (ΦΕΚ Β' 2139/30.8.2013) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Αναδιάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών».

9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε το περιεχόμενο, τη δομή τον τρόπο υποβολής, τα όργανα σύνταξης, ελέγχου και αξιολόγησης, τη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) β' βαθμού για την περίοδο 2014-2019 ως εξής:

ΜΕΡΟΣ Α:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΔΟΜΗ

ΠΕΝΤΑΕΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Άρθρο 1

Περιεχόμενο Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα συνιστούν ολοκληρωμένα προγράμματα περιφερειακής και οργανωτικής - λειτουργικής ανάπτυξης Ο.Τ.Α. β' βαθμού. Αφορούν στις αναπτυξιακές υποδομές και επενδύσεις καθώς και στη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των Περιφερειών και των Νομικών Προσώπων τους. Είναι προγράμματα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου των αρμοδιοτήτων τους.

Για την κατάρτισή τους λαμβάνονται απαραίτητα υπόψη οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, η μακροπεριφερειακή στρατηγική, οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα, τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου της περιφέρειας.

Άρθρο 2

Δομή των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν ενιαία δομή, συγκρότηση και λογική που διέπει το σύνολο των διοικητικών και γεωγραφικών υποενοτήτων της Περιφέρειας και περιλαμβάνουν:

1. Στρατηγικό Σχέδιο.
2. Επιχειρησιακό Σχέδιο
3. Πενταετές Πρόγραμμα Δράσεων και Οικονομικό Πρόγραμμα

4. Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης.

1. Στρατηγικό Σχέδιο

Στο Στρατηγικό Σχέδιο:

α. αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής ενότητας της Περιφέρειας, τα χαρακτηριστικά της ίδιας της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της, ως οργανισμών και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση,

β. διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας της και τον τρόπο διοίκησης των υποθέσεων περιφερειακού επιπέδου,

γ. προσδιορίζεται η στρατηγική της Περιφέρειας προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά της.

2. Επιχειρησιακό Σχέδιο

Στο Επιχειρησιακό Σχέδιο

α. προσδιορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες, σύμφωνα με τις οποίες διαρθρώνεται το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες και τα θεσμοθετημένα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού καθώς και την προώθηση της μακροπεριφερειακής στρατηγικής. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων οι οποίοι εξειδικεύονται περαιτέρω σε μέτρα,

β. κάθε μέτρο εξειδικεύεται σε στόχους. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του κάθε μέτρου, κάθε υπηρεσία καταρτίζει αρμοδίως Σχέδια Δράσης. Οι δράσεις είναι δυνατό να είναι κατηγορίες έργων ή μεγάλα έργα ή επαναλαμβανόμενες λειτουργίες των υπηρεσιών και των οργάνων διοίκησης,

γ. προσδιορίζονται δράσεις υπερτοπικής σημασίας και προώθησης διαπεριφερειακών και διαβαθμιδικών συνεργασιών διασφαλίζοντας τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Υπεύθυνοι υλοποίησης των δράσεων μπορεί να είναι υπηρεσίες της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της, ή άλλες δομές που ορίζονται ως φορείς υλοποίησης στις συμβάσεις συνεργασίας της Περιφέρειας, με άλλους φορείς.

3. Πενταετές Πρόγραμμα Δράσεων - Οικονομικό Πρόγραμμα

Στο Πενταετές Πρόγραμμα Δράσεων και στο Οικονομικό Πρόγραμμα:

α. ομαδοποιούνται και ελέγχονται οι δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου,

β. ιεραρχούνται, προγραμματίζονται οι δράσεις και καθορίζεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους,

γ. συσχετίζονται οι δράσεις με οικονομικές πηγές και συμπληρώνεται σχετικό έντυπο-πίνακας προγραμματισμού,

δ. καταγράφονται οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι ανά πηγή χρηματοδότησης και οι προϋποθέσεις άντλησης όπως υπολογίζονται κατά τη χρονική περίοδο κατάρτισης του επιχειρησιακού σχεδίου,

ε. εκτιμώνται τα έσοδα της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της, ανά πηγή χρηματοδότησης για κάθε έτος της πενταετίας,

στ. υπολογίζονται συνοπτικά οι λειτουργικές και οι

επενδυτικές δαπάνες των δράσεων του προγράμματος για κάθε έτος της πενταετίας,

ζ. καταρτίζονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες του προγράμματος ανά έτος και πηγή χρηματοδότησης.

4. Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του προγράμματος

Για την παρακολούθηση του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος καταρτίζονται Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης οι οποίοι διακρίνονται σε Δείκτες Εισροών, Εκροών και Αποτελέσματος.

Οι Δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι.

Σε κάθε Δείκτη αντιστοιχίζεται μια τιμή-στόχος για κάθε δράση.

ΜΕΡΟΣ Β:

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΑΕΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 3

Όργανα κατάρτισης του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας

Η κατάρτιση του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας πραγματοποιείται μέσα στους πρώτους εννέα μήνες της περιφερειακής περιόδου από την Εκτελεστική Επιτροπή.

Για το σκοπό αυτό η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, συντάσσει σχέδιο Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τα όργανα της διοίκησης, τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης (Π.Τ.Α.) και τα Νομικά Πρόσωπα της Περιφέρειας.

Άρθρο 4

Διαδικασία κατάρτισης - Τρόπος Υποβολής
Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καταρτίζεται ως ακολούθως:

α. Στρατηγικό Σχέδιο

1. Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, τα Νομικά Πρόσωπά της καθώς επίσης και τις συντονιστικές επιτροπές των Μητροπολιτικών Περιφερειών του άρθρου 212 του Ν. 3852/2010, σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις προτάσεις τους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας και συντάσσει σχέδιο του πρώτου τμήματος του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος, το Στρατηγικό Σχέδιο της Περιφέρειας (Μέρος Α΄, άρθρο 2, παράγραφος 1) το οποίο υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.

2. Η Εκτελεστική Επιτροπή πριν εισηγηθεί το Στρατηγικό Σχέδιο στο Περιφερειακό Συμβούλιο συνεργάζεται με τους Δήμους της εδαφικής επικράτειας της Περιφέρειας στη βάση των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων τους για τη διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων Περιφερειακής και Τοπικής Ανάπτυξης και την προώθηση τυχόν διαβαθμιδικών συνεργασιών.

3. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το παραπάνω Σχέδιο στο Περιφερειακό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.

4. Το εγκεκριμένο από το Περιφερειακό Συμβούλιο Στρατηγικό Σχέδιο, τίθεται προς συζήτηση στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας, καθώς και σε κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της περιόδου δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, από πολίτες ή ενώσεις πολιτών και από τοπικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς. Με απόφαση του Περιφερειάρχη μπορεί να οργανωθεί ημερίδα, θεματικές συναντήσεις, δημόσια συζήτηση και όποια άλλη ενέργεια διαβούλευσης κρίνεται αναγκαία.

β. Επιχειρησιακό Σχέδιο -Πενταετές Πρόγραμμα Δράσεων - Οικονομικό Πρόγραμμα Δείκτες Αξιολόγησης

1. Οι υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι Επιτροπές, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης και τα Νομικά Πρόσωπά της, αφού λάβουν υπόψη τους το εγκεκριμένο Στρατηγικό Σχέδιο, το οποίο αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη της διαδικασίας κατάρτισης του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος, προτείνουν, με γραπτή εισήγησή τους, κατ'αντιστοιχία προς τους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου τους Άξονες και τα Μέτρα του Επιχειρησιακού Σχεδίου, τους στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο και τις δράσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών, ιεραρχημένες κατά σειρά προτεραιότητας.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε Νομικού Προσώπου της Περιφέρειας, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, λαμβάνει απόφαση για τους στόχους και τις δράσεις που το αφορούν.

3. Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας επεξεργάζεται τις προτάσεις των υπηρεσιών, του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης τις αποφάσεις των Νομικών Προσώπων της Περιφέρειας και τις προτάσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία διαβούλευσης και συντάσσει το Επιχειρησιακό Σχέδιο το οποίο συνοδεύεται από το Πενταετές Πρόγραμμα Δράσεων, το Οικονομικό Πρόγραμμα και τους Δείκτες Αξιολόγησης τα οποία υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.

4. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται τα ανωτέρω στο Περιφερειακό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση, επισυνάπτοντας τις αποφάσεις των Νομικών Προσώπων της Περιφέρειας.

5. Για τον έλεγχο νομιμότητας, υποβάλλεται στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ, με ευθύνη του Περιφερειάρχη, έκθεση με τις διαδικασίες κατάρτισης του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος, εγκεκριμένη από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

6. Το εγκεκριμένο Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, καταχωρείται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και δημοσιοποιείται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Άρθρο 5

Όργανα και διαδικασία παρακολούθησης, υλοποίησης και αξιολόγησης του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος

1. Το Περιφερειακό Συμβούλιο εγκρίνει και παρακολουθεί το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

2. Η Εκτελεστική Επιτροπή συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος.

3. Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού:

α) επικουρεί την Εκτελεστική Επιτροπή και το Περιφερειακό Συμβούλιο στην άσκηση των πιο πάνω αρμοδιοτήτων τους.

β) συνεργάζεται με τις λοιπές υπηρεσίες της Περιφέρειας, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, τις υπηρεσίες των λοιπών Νομικών Προσώπων καθώς επίσης και με τις συντονιστικές μητροπολιτικές επιτροπές στις Μητροπολιτικές Περιφέρειες και συντάσσει την ενδιάμεση και την τελική έκθεση αξιολόγησης, τις οποίες υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται τις εκθέσεις στο Περιφερειακό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.

γ) υποβάλλει περιοδικές εκθέσεις στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

4. Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης συντάσσεται με την ολοκλήρωση του απολογισμού του τρίτου έτους της περιφερειακής περιόδου και η τελική έκθεση αξιολόγησης συντάσσεται κατά το τελευταίο δίμηνο της περιφερειακής περιόδου. Μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση είναι δυνατή η αναθεώρηση των στόχων του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος με αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

5. Με σκοπό την αντικειμενικότερη αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος χρησιμοποιούνται δείκτες αποτελεσματικότητας, που επιτρέπουν να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων, με βάση τα αποτελέσματα των δράσεων και δείκτες αποδοτικότητας, που συσχετίζουν το κόστος πραγματοποίησης με τις εκροές των δράσεων.

6. Το Υπουργείο Εσωτερικών συγκεντρώνει ηλεκτρονικά σε ειδικά διαμορφωμένη βάση δεδομένων στοιχεία των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με σκοπό την επεξεργασία τους για τη χάραξη εθνικής πολιτικής μέσα από την εποπτεία και παρακολούθηση της αναπτυξιακής και λειτουργικής πορείας των περιφερειών.

ΜΕΡΟΣ Γ:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

Άρθρο 6

Δομή και περιεχόμενο των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης

Το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εξειδικεύεται σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της Περιφέρειας και σε Ετήσια Προγράμματα Δράσης των Νομικών Προσώπων της, τα οποία καταρτίζονται κάθε έτος της περιφερειακής περιόδου και αντιστοιχούν στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών τους.

Στα Ετήσια Προγράμματα Δράσης προσδιορίζονται οι δράσεις ή τμήματα πολυετών δράσεων του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και των Νομικών της Προσώπων κάθε έτος. Για κάθε δράση συμπληρώνεται σχετικό έντυπο-πίνακας προγραμματισμού.

Ως προσχέδιο Ετήσιου Προγράμματος Δράσης για το πρώτο έτος της περιφερειακής περιόδου και έως 30/9/2014 δύναται να λογίζεται ο αντίστοιχος ετήσιος

προϋπολογισμός και το ετήσιο πρόγραμμα έργων, προμηθειών και εργασιών. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, του πρώτου έτους της περιφερειακής περιόδου οριστικοποιείται με την ολοκλήρωση της κατάρτισης του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα λαμβανομένων υπ' όψη των προτεραιοτήτων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας.

ΜΕΡΟΣ Δ:

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΤΑ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 7

Όργανα, διαδικασία κατάρτισης, τρόπος υποβολής των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης

Η Εκτελεστική Επιτροπή, με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, συγκεντρώνει, αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της Περιφέρειας και συντάσσει σχέδιο του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης το οποίο υποβάλλει στην Οικονομική Επιτροπή η οποία με τη σειρά της το υποβάλλει για έγκριση στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης, μετά από παραπομπή του Περιφερειακού Συμβουλίου, γνωμοδοτεί επί του σχεδίου του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης.

Έως 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου Ετήσιου Προγράμματος Δράσης και οι διαδικασίες διαβούλευσης.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των περιφερειακών ιδρυμάτων καταρτίζεται από την εκτελεστική επιτροπή και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτών.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των λοιπών Νομικών Προσώπων της Περιφέρειας καταρτίζεται από τον Πρόεδρο και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτών.

Τα Ετήσια Προγράμματα Δράσης των Νομικών Προσώπων ενσωματώνονται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της Περιφέρειας.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της Περιφέρειας υποβάλλεται για έλεγχο στον Ελεγκτή Νομιμότητας.

Το εγκεκριμένο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, μετά τον έλεγχο νομιμότητας καταχωρίζεται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και δημοσιοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης της Περιφέρειας επιτρέπεται ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Άρθρο 8

Όργανα και διαδικασία παρακολούθησης και απολογισμού των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης

Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού:

α. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης της Περιφέρειας, συντάσσει εκθέσεις παρακολούθησης σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες,

ανά τακτά χρονικά διαστήματα που ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη. Οι εν λόγω εκθέσεις υποβάλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή η οποία εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

β. Πριν από τη σύνταξη του οικονομικού απολογισμού, αφού λάβει υπόψη τις απολογιστικές εκθέσεις των υπηρεσιών, του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης, των υπηρεσιών των λοιπών Νομικών Προσώπων καθώς επίσης και των συντονιστικών μητροπολιτικών επιτροπών συντάσσει έκθεση με τον απολογισμό του ετησίου προγράμματος δράσης του προηγούμενου έτους την οποία υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Άρθρο 9

Μεταβατική διάταξη

Για την κατάρτιση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, επικαιροποίηση και αναθεώρηση των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης της αυτοδιοικητικής περιόδου 2014-2019 δύναται να γίνει χρήση των οδηγιών κατάρτισης επιχειρησιακού προγράμματος ΟΤΑ β΄ βαθμού και παρακολούθησης, αξιολόγησης επικαιροποίησης και αναθεώρησης του επιχειρησιακού προγράμματος ΟΤΑ β΄ βαθμού της αυτοδιοικητικής περιόδου 2010-2014.

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι οι ανωτέρω οδηγοί δεν εναρμονίζονται με νεώτερες κανονιστικές διατάξεις η εναρμόνιση γίνεται μετά από σχετική ενημέρωση και έγγραφη οδηγία του Υπουργού Εσωτερικών.

Άρθρο 10

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η αριθμ. 74754/2010 (ΦΕΚ Β΄ 2043/30.12.2010) υπουργική απόφαση καταργείται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο Παράρτημα συγκεντρώνονται και ορίζονται οι βασικοί όροι που χρησιμοποιούνται στην ανωτέρω απόφαση και αφορούν στην κατάρτιση των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. β΄ βαθμού για την αυτοδιοικητική περίοδο 2014-2019.

Αναπτυξιακές Προτεραιότητες

Αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας αποτελούν γενικές κατευθύνσεις της Περιφερειακής αρχής που καθοδηγούν και προσανατολίζουν τις ειδικότερες αποφάσεις των υπηρεσιών κατά το σχεδιασμό των δράσεων. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων οι οποίοι εξειδικεύονται σε μέτρα και τα μέτρα σε στόχους.

Αναπτυξιακό Όραμα

Συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της Περιφέρειας ως γεωγραφικής - χωρικής ενότητας και ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο (πενταετία), την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση. Περιλαμβάνει το όραμα τοπικής ανάπτυξης και το όραμα εσωτερικής ανάπτυξης της Περιφέρειας ως οργανισμού.

Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Διαδικασία κατά την οποία εντοπίζονται τα θετικά

και τα αρνητικά χαρακτηριστικά της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με τον εντοπισμό των θετικών και αρνητικών παραγόντων του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α. Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης, τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από την Περιφέρεια, κατά την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας.

β. Τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της περιοχής της Περιφέρειας ως προς τα κρίσιμα ζητήματα, τις ανάγκες των Δήμων και των πολιτών και την εκτιμώμενη ζήτηση για την παροχή υπηρεσιών σε επίπεδο Περιφέρειας.

γ. Τις δυνατότητες και τις υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της, σε σχέση με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό και την υλικοτεχνική υποδομή τους, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση.

δ. Τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις).

Άξονας

Γενική προτεραιότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ο.Τ.Α. διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων.

Άξονες Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ

Οι άξονες των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθορίζονται ως εξής:

α. «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής.

β. «Κοινωνική μέριμνα, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός».

γ. «Τοπική οικονομία και απασχόληση».

δ. «Βελτίωση διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης της Περιφέρειας».

Ο άξονας «Βελτίωση διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης της Περιφέρειας», αποσκοπεί στην ανάπτυξη της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της, ως οργανισμών, και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τους πολίτες, τους δημόσιους και τους τοπικούς φορείς. Ο άξονας αυτός ενδεικτικά αφορά:

α. Στη γενική οργάνωση και λειτουργία της Περιφέρειας, καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής περιφερειακής διοίκησης.

β. Στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της.

γ. Στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Περιφέρειας.

Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης

Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης περιλαμβάνει:

α. Τα βασικά γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, χωροταξικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α., καθώς και των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεών του με την ευρύτερη περιοχή.

Για το σκοπό αυτό και για τα δεδομένα που έχουν γεωχωρική αναφορά (άμεση ή έμμεση) μπορούν να αξιοποιούνται διαδικτυακές υπηρεσίες επισκόπησης (view services) και τηλεφόρτωσης (download services) που έχουν αναπτυχθεί από φορείς του Δημοσίου και επιτρέπουν την εποπτεία και τη λήψη των ψηφιακών γεωχωρικών τους δεδομένων μέσω διαδικτυακών και desktop εφαρμογών.

Στο βαθμό που οι Περιφέρειες έχουν ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα, αυτά είναι σκόπιμο να συνοδεύονται από κατάλογο μεταδεδομένων και να παρέχεται από διαδικτυακή υπηρεσία η δυνατότητα χρήσης τους μέσω διαδικτυακών και desktop εφαρμογών. Για τα παραπάνω λαμβάνονται υπ' όψιν οι διατάξεις του Ν. 3882/2010 (ΦΕΚ Α'166/22.9.2010) και οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 11 του Ν. 4269/2014 (ΦΕΚ Α'142/28.6.2014)

β. Τα βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Ο.Τ.Α. και των Νομικών του Προσώπων ως οργανισμών.

Δείκτες Αποτελέσματος,

Παρακολουθείται η επίτευξη των στόχων του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος. Για την παρακολούθηση των στόχων του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος αξιοποιούνται Δείκτες Αποτελέσματος, με τους οποίους αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των δράσεων του. Οι Δείκτες Αποτελέσματος είναι κατάλληλα επιλεγμένα ποσοτικά μεγέθη ή λόγος δύο ποσοτικών μεγεθών που μετρούν (άμεσα ή έμμεσα) τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας και παρακολουθούν τις αλλαγές τους κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων. Χρησιμεύουν για την ποσοτικοποίηση των στόχων του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος προκειμένου να διευκολυνθεί η παρακολούθηση της προόδου επίτευξής τους.

Δείκτες Εισροών

Οι Δείκτες Εισροών είναι ποσοτικά μεγέθη που εκτιμούν την πρόοδο υλοποίησης μιας δράσης μετρώντας τους πόρους που καταναλώνονται για την υλοποίηση της δράσης, σε ένα χρονικό διάστημα.

Ο πλέον συνήθης Δείκτης Εισροών είναι οι δαπάνες υλοποίησης μιας δράσης, οι οποίες στην αρχή κάθε έτους πρέπει να προϋπολογίζονται και να αποτυπώνονται στον οικονομικό προϋπολογισμό του ΟΤΑ.

Δείκτες Εκροών

Οι Δείκτες Εκροών είναι ποσοτικά μεγέθη που εκτιμούν την πρόοδο υλοποίησης μιας δράσης μετρώντας τις εκροές που παράγονται από την υλοποίηση της δράσης, σε ένα χρονικό διάστημα.

Οι εκροές είναι τα επιχειρησιακά αποτελέσματα της λειτουργίας της Περιφέρειας, τα οποία στην αρχή κάθε έτους πρέπει να καθορίζονται ποσοτικά και να αποτυπώνονται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της (επιχειρησιακοί στόχοι).

Δράσεις

Σύνολο ενεργειών που εκτελούνται από τις υπηρεσίες ή τα όργανα διοίκησης της Περιφέρειας και αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων ενός Σχεδίου Δράσης.

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκροτείται από τον Περιφερειάρχη και τους Αντιπεριφερειάρχες. Συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης

του επιχειρησιακού προγράμματος της Περιφέρειας, το οποίο και εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο. Η Εκτελεστική Επιτροπή έχει τη γενική εποπτεία της προόδου των εργασιών της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού.

Έντυπο - Πίνακας Προγραμματισμού

Στο Έντυπο - Πίνακα προγραμματισμού κατ' ελάχιστον προσδιορίζονται:

α. Ο άξονας και το μέτρο του επιχειρησιακού προγράμματος, όπου εντάσσεται η δράση.

β. Οι στόχοι του μέτρου στην επίτευξη των οποίων θα συμβάλλουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης.

γ. Οι εκροές που θα παραχθούν από την υλοποίηση της δράσης (Δείκτες Εκροών).

δ. Οι φάσεις υλοποίησης της δράσης.

ε. Η υπηρεσία του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του που προτείνει τη δράση.

στ. Η υπηρεσία του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της δράσης.

ζ. Η χωροθέτηση της δράσης.

η. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ανά έτος για τα πενταετή επιχειρησιακά προγράμματα και ανά τρίμηνο για τα ετήσια προγράμματα δράσης.

θ. Οι αναγκαίοι ανθρωπίνοι και υλικοί πόροι και άλλες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης.

ι. Ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.

Επιχειρησιακό Σχέδιο

Έγγραφο που αποτελεί μέρος του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και περιλαμβάνει: α) σχέδια δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής κατά την επόμενη πενταετία β) εξειδίκευση των δράσεων, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και τα Νομικά της Πρόσωπα ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, γ) Οικονομικό Προγραμματισμό εσόδων και δαπανών και δ) Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Προγράμματος.

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

Η διαδικασία κατάρτισης του επιχειρησιακού σχεδίου.

Έργα

Ως Έργα νοούνται δράσεις που εκτελούνται εφ' άπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρας υλοποίησης. Τα έργα, ενδεικτικά, είναι δυνατό να περιλαμβάνουν: σχεδιασμό, μελέτη, κατασκευή και συντήρηση τεχνικών έργων, έργων περιβάλλοντος, έρευνες και μελέτες, ενέργειες κατάρτισης, ενέργειες δημοσιότητας, κανονιστικές ρυθμίσεις.

Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης

Τα Ετήσια Προγράμματα Δράσης προκύπτουν από την κατ' έτος εξειδίκευση του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και διακρίνονται σε Ετήσιο Πρόγραμμα του ΟΤΑ και σε Ετήσια Προγράμματα Δράσης των Νομικών Προσώπων. Σε αυτά προσδιορίζονται αναλυτικά οι δράσεις ή τμήματα πολυετών δράσεων του πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών του Προσώπων κάθε έτος.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα συντάσσεται από την εκτελεστική επιτροπή με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, υποβάλλεται στην οικονομική επιτροπή και εγκρίνεται από το περιφερειακό συμβούλιο.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των περιφερειακών ιδρυμάτων καταρτίζεται από την εκτελεστική επιτροπή και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτών.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των λοιπών Νομικών Προσώπων της Περιφέρειας καταρτίζεται από τον Πρόεδρο και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτών.

Κατευθυντήριες αρχές

Η φιλοσοφία, οι αξίες και οι γενικές αρχές για τον τρόπο προσέγγισης της αποστολής και του οράματος, για τον τρόπο διαχείρισης των σχέσεων με τους πολίτες, για τον τρόπο διοίκησης και εκτέλεσης των δραστηριοτήτων και για τον τρόπο διαχείρισης των πόρων της Περιφέρειας.

Λειτουργίες

Συνεχώς επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες των υπηρεσιών ή των οργάνων διοίκησης της Περιφέρειας, οι οποίες υλοποιούνται μέσω αλληλουχίας ενεργειών.

Οι συνεχείς λειτουργίες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν:

α. Κύριες λειτουργίες δηλ. δραστηριότητες μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες και εκπληρώνεται ο σκοπός της Περιφέρειας (όπως δραστηριότητες αναπτυξιακές, πολιτιστικές, αθλητισμού, προστασίας περιβάλλοντος),

β. Οριζόντιες ή Υποστηρικτικές λειτουργίες, των οποίων ο ρόλος συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στις υπηρεσίες και τα όργανα διοίκησης της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων του (όπως διοίκηση προσωπικού, οικονομική διαχείριση, προμήθειες, διοικητική υποστήριξη, νομική υποστήριξη, υποστήριξη του προγραμματισμού, σχεδιασμός, ανάπτυξη και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων).

Μέτρα

Είναι η αμέσως επόμενη υποδιαίρεση ενός Άξονα. Κάθε Άξονας αναλύεται σε ένα σύνολο συναφών Μέτρων. Κάθε Μέτρο περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους συναφείς στόχους.

Μέτρα πενταετών επιχειρησιακών προγραμμάτων ΟΤΑ

Ενδεικτικά τα μέτρα των πενταετών επιχειρησιακών προγραμμάτων αφορούν: Υποδομές, Περιβάλλον, Υγεία, Πολιτισμό και Αθλητισμό, Απασχόληση, Τουριστική ανάπτυξη, Φυτική, Ζωική Παραγωγή, Αλιεία, Ενέργεια-Φυσικοί Πόροι, Οικονομικά της Περιφέρειας, καθώς και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων του, πληροφοριακά συστήματα και συστήματα βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας της Περιφέρειας, ολοκληρωμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες στον πολίτη κ.λπ.

Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας

Έγγραφο που έχει εγκριθεί από το Περιφερειακό Συμβούλιο. Το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα περιφερειακής και οργανωτικής ανάπτυξης των Ο.Τ.Α. β' βαθμού σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού και χωρικού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Εμπεριέχει ένα συνεκτικό σύνολο Αξόνων Προτεραιότητας για δράσεις περιφερειακής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του ΟΤΑ β' βαθμού. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των υπηρεσιών του ΟΤΑ και των Νομικών του Προσώπων και

παράλληλα εξειδικεύονται οι δράσεις της πενταετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Περιοχή ΟΤΑ

Οριοθετημένη γεωγραφική ενότητα που αποτελεί την εδαφική επικράτεια της Περιφέρειας.

Στόχοι

Επιδιωκόμενες αλλαγές της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος της Περιφέρειας.

Αντιστοιχούν στα κρίσιμα ζητήματα, που αποφασίζουν τα όργανα διοίκησης ότι θα αντιμετωπιστούν από την Περιφέρεια κατά την επόμενη πενταετία και εξειδικεύονται προκειμένου να προσδιοριστούν οι ειδικότεροι στόχοι ενός σχεδίου δράσης.

Για την επίτευξη ενός στόχου ορίζεται η αρμόδια υπηρεσία, η οποία κατάρτιζει το σχετικό σχέδιο δράσης.

Ανάλογα με το σκοπό τους, οι στόχοι διακρίνονται σε στόχους τοπικής ανάπτυξης και στόχους εσωτερικής ανάπτυξης.

Ανάλογα με το πόσες κάθετες υπηρεσίες εμπλέκονται στην επίτευξή τους οι στόχοι τοπικής ανάπτυξης διακρίνονται σε υπηρεσιακούς και σε δια- υπηρεσιακούς.

Οι συναφείς Στόχοι ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες - Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε γενικότερες προτεραιότητες - Άξονες.

Οι Στόχοι, τα Μέτρα και οι Άξονες συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα, στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση της αποστολής και του οράματος της Περιφέρειας.

Στρατηγική

Συνεκτικό σύνολο προτεραιοτήτων και πολιτικών που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος της Περιφέρειας. Η διαμόρφωση της στρατηγικής σημαίνει:

α) τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων περιφερειακής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει η Περιφέρεια και

β) τη διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίζουν επιτυχή προσέγγιση των ως άνω στόχων περιφερειακής ανάπτυξης.

Η στρατηγική αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση των Σχεδίων Δράσης και πρέπει να είναι συμβατή με την αποστολή, το όραμα και τις αρχές λειτουργίας και διακυβέρνησης της Περιφέρειας.

Στρατηγικοί Στόχοι

Η διατύπωση της στρατηγικής του Ο.Τ.Α. γίνεται μέσω του καθορισμού γενικών στρατηγικών στόχων.

Ενδεικτικά, οι στρατηγικοί στόχοι αφορούν:

α. Στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.

β. Στην ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών του.

γ. Στην αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας της Περιφέρειας (με τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των οργάνων της, την ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής της).

δ. Στη βελτίωση της οικονομικής της κατάστασης.

Στρατηγικό Σχέδιο

Έγγραφο που έχει εγκριθεί από το Περιφερειακό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής, αποτυπώνει τη διαδικασία του στρατηγικού σχεδιασμού και αποτελεί μέρος του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος. Το εγκεκριμένο από το Περιφερειακό συμβούλιο στρατηγικό σχέδιο τίθεται προς συζήτηση στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση με καταχώρηση στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.

Στρατηγικός Σχεδιασμός

Συστηματική διαδικασία καθορισμού της στρατηγικής μέσω της οποίας η Περιφέρεια συμφωνεί στις προτεραιότητες που είναι αναγκαίες για την αποστολή της και ανταποκρίνονται στο περιβάλλον της. Ο ρόλος του είναι να προγραμματίσει, να εφαρμόσει και να κάνει πιο λειτουργική τη στρατηγική.

Σχέδιο Δράσης

Συνεκτικό σύνολο στόχων και δράσεων, που αποσκοπούν στην επίτευξη ενός στόχου. Ένα σχέδιο δράσης περιλαμβάνει στόχους, οι οποίοι αφορούν στους στόχους περιφερειακής ανάπτυξης, στην ικανοποίηση αναγκών των αποδεκτών και στην εσωτερική ανάπτυξη της αρμόδιας για το στόχο υπηρεσίας.

Ένα σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ειδικότερους στόχους και δράσεις οι οποίοι προκύπτουν από την εξειδίκευση των γενικών στρατηγικών επιλογών.

Σχέδιο Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ως έγγραφο, πριν την έγκρισή του από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 2014

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ****ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ****Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α'	225 €	Δ'	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2250 €
Β'	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ'	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαύ 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 2 0 2 6 4 2 0 6 1 0 1 4 0 0 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004